

MIRA PERIĆ KRALJIK***O DRAMSKIM IGRAMA ZA DJECU PREDŠKOLSKOG UZRASTA**

Dramske igre su organizirane kreativne igre. Sredstva su izražavanja: riječ, pokret i zvuk. Radimo ih na trima razinama: zamisliti, doživjeti, izraziti. Igre razvijaju usredotočenost, maštu, pravilno izražavanje, bogaćenje rječnika, spretnost, zrelost... Dramske igre djeci predškolske dobi omogućavaju iskustveno sazrijevanje, kvalitetnije odrastanje, a to je njihov najvažniji cilj.

Ključne riječi: dijete, kreativna igra

Kvalitetno poznavanje djece od druge do šeste godine

Kako bismo mogli stvarati dramske igre, trebamo točno znati mogućnosti djece predškolske dobi i njihove fizičke i psihičke sposobnosti. Dramska igra za trogodišnjaka ne mora buditi radoznalost u šestogodišnjaka. Može li dijete s dvije godine stajati na jednoj nozi? Kada može nositi čašu s vodom a da vodu ne prolije? S koliko godina prinosi punu žlicu bez prolijevanja ustima? Kada počinje shvaćati što je moral i što su moralna pravila? (s 4 godine) Kada se razvija igra pretvaranja? (već s 2 godine)¹

U igru dvogodišnje dijete uključuje predmete koji zamjenjuju stvarne i daje im nazive prema potrebi igre. Najčešće u igri pretvaranja još ne preuzima cijelu ulogu, već samo elemente radnje. Simbolička igra „kao da” sve više postaje suradnička igra. Mama kuha i Filip kuha, kidanje papira u plastičnu posudu je kao da Filip kuha; on zamišlja situaciju kuhanja i miješanje ručka i vrijedno uživa u njoj.

Kako dramske igre potiču na stvaralaštvo, znači treba početi što ranije. Odgovorno i pametno trebamo sudjelovati u stvaranju dječje osobnosti, a ne ih formirati (djeca nisu ni kamen ni drvo). Djeci predškolske dobi nedostaje iskustvo. Kroz dramske igre upravo to stječu. Svako iskustvo je lanac savladanih neuspjeha i uspjeha. Dramska igra za predškolsku dob može i treba biti temelj životnog iskustva. Dramskom igrom u djeci razvijamo ljubav, prijateljstvo, dobrotu, nježnost, znanje...Ni jedna igra ne smije sadržavati strah. Primijetimo li da je dijete uplašeno, trebamo ga utješiti i smiriti. Djeci treba atmosfera sigurnosti i zadovoljstva. Sve igre trebaju biti protkane nježnošću i ljubavlju. Za uzvrat dobivamo topliju, iskreniju i sigurniju dječju budućnost!

* Mira Perić Kraljik, diplomirana glumica, Hrvatsko narodno kazalište Osijek

¹ Koncizan pregled razvoja djece predškolske dobi od 0-6 g. nude autori: B. Starc, M. Č. Obradović, A. Pleša, B. Profaca, M. Letica: Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi; Golding Marketing - Tehnička knjiga, 2004. Zagreb

Nekoliko primjera (skica) dramskih igara za dvogodišnjake (njih najviše nedostaje)²

Poticanje simboličke igre i organiziranje govorne aktivnosti:

U krugu su zainteresirana djeca. Odgojitelj opisuje seosko dvorište, u njemu je mala pseća kućica, ooo tu je i pas... Kako dvogodišnjaci najspretnije „govore” skakutanjem i poskakivanjem, svoju radost upravo odgojitelj može izražavati poskakujući sunožno, okretati se oko sebe, uključiti i oponašanje zvukova iz okoline (kokodakanje, lavež psa, cvrkutanje ptica) čučnuti i ustati se bez pomoći ruku, hodati na koljenima i lajati, kretati se unazad, postrance, milovati zamišljenog psa. Obavezno je mijenjanje ritma iz bržeg u sporije i obrnuto, tiše pa glasnije i obrnuto. U ovoj se igri dvogodišnjaci i do pet minuta usredotočeno igraju, postaju fizički spretniji.

Govorno komuniciranje s djecom i stvaranje odnosa prema predmetu:

Loptom pokušavamo okupirati dječju pažnju. Svaki pokret pratiti govorom jasno i artikulirano, jednostavnim i kratkim rečenicama npr.: lopta skače, velika lopta skače uz nježnu intonaciju i primjerenim intenzitetom u glasu. Djeca u toj dobi obožavaju ritam i ritam uz bacanje lopte valja ubaciti neki ritmički stih, naglo zaustaviti loptu ispred lica i lopta počinje govoriti npr.:» ja sam vesela loptica skočica...» oživljavanje predmeta za dvogodišnjaka je začudno i čarobno...

Dramska igra istraživanja prostora:

Odgojitelj kreće u istraživanje igraonice, djecu nježno poziva da pođu za njim, nalazi igračku vlaka, veselo oponaša vlak, aktivira djecu da svi zajedno oponašaju vlak, putujuće istraživanje ide dalje, nalaze neku drugu igračku, i također je oživljavaju, igra traje do pada dječje koncentracije. Ova igra osigurava motorički i spoznajni razvoj. Igra je uvijek nova i uzbuđujuća i uvijek s drugim lutkama ili igračkama.

² Autori obrađuju dramske igre za djecu od 6g. na dalje. Z. Ladika, S. Čečuk, Đ. Dević: Dramske igre; Zagreb 1983.

Lutke nastale iz dramskih igara, izradili su ih studenti predškolskog odgoja

Dramska igra poticanja razvoja o sebi i drugima:

Odgovitelj dodiruje dijete i govori njegovo ime prvo normalno hodajući, onda skačući na jednoj nozi pa na dvije, plješčući rukama. Ovom igrom potičemo upotrebu osobnog imena i zamjenice „ja” i „ti”. Cijela se igra može pretvoriti u pjevanje, možemo ubaciti i razne brojalice, brzalice...

Dramske igre pamćenja :

Dijete od 2,5 godina može ponoviti rečenicu od 2 do 3 riječi. Odgovitelj u razgovoru s roditeljem saznaje što je dijete radilo tijekom jučerašnjeg dana (Uposjet zoološkom vrtu, vožnja autom...). Odgovitelj opisuje zoo vrt nabraja životinje, zoo vrt oživljava ako je dijete aktivirano ono će govoriti o ranije doživljenom događaju s 2 do 3 riječi.

Lutkarski igrokaz „Kokošija posla“ nastao je iz dramske igre za šestogodišnjake, a napisali su ga studenti predškolskog odgoja Učiteljskog fakulteta u Osijeku uz pomoć Mire Perić Kraljik.

Studenti su predstavu "Kokošija posla" igrali u dječjim vrtićima i bolesnoj djeci na Pedijatriji Kliničke bolnice Osijek

KOKOŠJA POSLA

Autori lutkarskog igrokaza: studenti druge godine predškolskog odgoja uz pomoć prof. Mire Perić Kraljik

Likovi:

Pijetao Jaques
Koka Juliška
Koka Mariška
Koka Marianne

(Jednog lijepog sunčanog dana u seosko dvorište dolazi koka Marianne iz Pariza i to izaziva nezadovoljstvo dviju domaćih koka. Njezin posjet ne smeta jedino pijetlu Jaquesu koji je sa zadovoljstvom dočekuje.)

Pliva patka preko Save
nosi pismo navrh glave,
u tom pismu piše
bit će jedna više.

(Domaće koke Juliška i Mariška razgovaraju i pritom primijete novu koku na ulazu u dvorište.)

Juliška: Tko li nam to stiže?
Našem dvorištu sve je bliže.

Mariška: Kakav li je šešir stavila,

da bi našeg Jaquesa zavela!

Marianne: Dobar dan prijateljice nove!
Ja sam Marianne i s vama sam od godine ove.

(U to stiže pijetao Jaques)

Jaques: Ooo, stigli ste na vrijeme baš
Dobro došli u kokošinjac naš.
Dopustite da vam pokažem vaše sobe,
(zatim se obrati Juliški i Mariški)
a vas dvije, molim, bez zlobe.

(Marianne i Jaques odlaze; Juliška i Mariška kokodaču)

Juliška: Uh, uh, kakva moda!

Mariška: A kako samo ponosno hoda!

Juliška: Da, Mariška, a tek ona mašna!

Mariška: I ta torbica koju nosi, baš je strašna!
(Mariška pomalo sumnjičavo)

Ali, Juliška, misliš li ti zaista da bi ona
Našeg Jaquesa mogla osvojiti?

Juliška: Ma što to pričaš? On je nikad neće
kao nas zavoljeti!

Mariška: Ali, ne znam, ipak...

Juliška: Tiše, tiše,
Ne govori više.

Dolazi naša dama!

Mariška: I naravno, nije sama.

Jaques: Dakle, drage moje
Ovako stvari stoje.
Marie je bolesna došla iz grada,
Naše seosko dvorište za oporavak joj je nada.
(zijeve)
i ja sam pomalo umoran,
pa odoh odrijemati sada.
(odlazi)

Marianne: Uz takvog pijetla nije teško bolestan biti,
Već vidim da ću se lako oporaviti.

Juliška: Slušaj Mariška, ona na našeg Jaquesa baca oko!
Neće ti to proći, koko!

Mariška: On već ima ljubavi svoje,
I neće se zagledati u perje tvoje!

Marianne: Ne morate se mučiti,
Možda će se baš za mene odlučiti.

Juliška: Kakva drskost govoriti tako!
Mariška: Nećeš nas se riješiti lako!
Marianne: Ma slušati vas više ne želim.
Mariška: Ja ti samo istinu velim.
Marianne: Još ću vas morati Jaquesu tužiti.
Juliška: On će ti sigurno utjehu pružiti.

(Marie se ljutito okrene i ode se tužiti Jaquesu.
Juliška i Mariška kokodaču.)

Marianne: Oprosti Jaques, ali ove dvije koke viču na mene,
Misle da ću im oduzeti tebe.
Jaques: Mogao sam i misliti da će tako nešto smisliti.
Marianne: Nisam ni slutila da će svađe biti,
Mislila sam da ćemo se sprijateljiti.
Bolje bi bilo da se kući vratim
Nego da ovdje još više patim.
Jaques: (utješno)
Mila moja, ne govori tako
Riješit ćemo to nekako!

(Jaques i Marie odlaze do Juliške i Mariške.
Juliška i Mariška kokodaču.)

Jaques: (dolazi ljut)
Što je ovo, koke moje?
Vi ne znate za dostojanstvo svoje?
Juliška: Ona nam te želi oduzeti
Pa smo morale nešto poduzeti!
Jaques: Mile moje,
Vas dvije mi nitko zamijeniti neće,
A nas četvero možemo doći do sreće.
Znajte da ste mi drage sve tri,
Zato se pokušajte smiriti.
Pružite si krila,
Dosta je graje,
I nek' prijateljstvo od sad traje!
Mariška: (popušta)
Ima pravo Jaques naš,
To je svađa smiješna baš!
Juliška: Dobro, dobro, svađe je dosta.
Prihvatimo našeg gosta.
Marianne: Drago mi je zbog toga,
Neka među nama bude sloga.

(Razumijevanje i prihvaćanje pobjeđuje svađu)

Pliva patka preko Save
nosi pismo navrh glave,
u tom pismu piše
sad nas ima više.

Prijateljstvo neka traje
prijatelju sve se daje
sve se ružno briše
sad nas ima više!

Ko-ko-ko-ko-ko-ko-da ko-ko-da!!!

Lutke su izradili studenti Učiteljskog fakulteta u Osijeku

Zaključak

Možemo zaključiti da bi odgojitelj trebao biti svjestan važnosti i značenja dramske igre. Poznavanje psiho-fizičkih mogućnosti djece predškolske dobi olakšat će stvaranje dramske igre. Ujedno će dramske igre razvijati psiho-fizičke dječje sposobosti, jer u igri djeca doživljavaju i spoznaju svijet oko sebe.

LITERATURA

- Colić, V., Ognjenović, V., D. Balić, Igramo se družimo, radimo...; Dnevnik - Novi Sad
Ladika, Z., Čečuk, S., Dević, Đ., (1983.) Dramske igre: Zagreb
Ladika, Z. (1970.), Dijete i scenska umjetnost. Zagreb: Školska knjiga
Maleš, D., Stričević, J. (1991.), Druženje djece i odraslih. Zagreb: Školska knjiga
Paljetak, L. (1984.), Razgovor sa Sergejem V. Obrascovim. Umjetnost i dijete br. 1/3 Zagreb
Starc, B., Obradović, M. Č, Pleša, A., Profaca, B., Letica, M. (2004.), Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Zagreb: Golden Marketing - Tehnička knjiga
Švacov, V. (1976.), Temelji dramaturgije. Zagreb: Školska knjiga

ON DRAMA GAMES FOR PRE-SCHOOL CHILDREN

Drama games are organized creative games. Means of expression are: word, movement, and sound. We play games on three levels: imagination, experience, expression. These games develop concentration, imagination, correct expression, vocabulary, skills, and maturity. The most important objective of drama games is to facilitate experiential maturation and a richer process of growing up for pre-school children.

Key-words: pre-school children, creative game

Primljeno 14. veljače 2006.